Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 225 (4961) | Суббото 1945 оной нояб. 17. | Сэн 20 мүн

Малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадахын түлөө тэмсэе!

Бурят-Монгол АССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол 1946 оной январиин 11-дэ малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаа үнгэргэхэ тухай тогтоол гаргаба. Энэ суглаан дээрэ республикын колхозуудай адуу малай үбэлжэлгын түрүүшын үедэхи социалистическэ мурысөөнэй дүнгүүд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Социалистическэ малажалай хүгжэлтын харалга болохо энэ суглаан халаа республикын колхоз, совхоз, фермэ, гүүрт, отара, бригада болон малшан бүхэнэй хэрзэргээр хүдэлмэрилжэ үбэлжэлгые үгтэһэн ба тэрэнние ямараар үнгэргэжэ байһыень бодотоор элирүүлхэ байна.

Адуу малай тоо толгойе олошоруулан үсхэбэрилхэ, ашаг олзыень дээшэлүүлэн арбидхаха хэрэгтэ үнэн сэхээр оролсожо, түрүү зэргээрээ алдаршаһан колхоз, фермэ, гүүрт болон малшад манай республика соо һаһала олон. Аймагуудаар үнгэргэгдэжэ ба үнгэргэгдэхэсэ байгаа малажалай выставкэнүүд дээрэ эдэ түрүүшүүл барандаа хабаадалсажа, түрүү дүршэл шалабарян халан абалсаха байна. Сэлэнгын аймагай малажалай выставкэ байгша оной ноябриин 18-да болохонь. Энэ выставкэдэ малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб зүһэн бүреэр үлүүлэн дүүргэһэн 13 колхоз, 13 фермэ ба хэдэн олон түрүүшүүл хабаадалсаха юм. Тэдэнэй дунда Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз оролсоно. Тус колхоз малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб адуу морёор 105 процент, эбэртэ бодо малаар—109 процент, хони ямаагаар—113 процент болгоһон ба гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые малажалай продуктнуудаар ноябриин 1-дэ бүримүһэн дүүргэһэн байна. Колхозно һүрэгүүдээ жэл ерэхэ бүри олошоруулан ашаг олзыень элбэгжүүлжэ байһан колхозууд Закаменай, Иволгын болон бусад аймагуудаар олошоржол байха юм.

Закаменай колхозууд адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө социалистическэ мурысөөндэ эршэтэйгээр оролсожо, бага бэшэ амжалтануудые туйлаба. Тус аймаг малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб зүһэн бүреэр, тэдэнэй тоодо адуу морёор—102,6 процент эбэртэ бодо малаар—102,3 процент, хони ямаагаар—106 процент дүүргэһэн байна. Энэ жэлэй 10 һара соо эндэ адуу малай тоо 5.703 толгойгоор нэмэһэн байха юм. Һаяхан үнгэргэһэн малажалай аймагай выставкэдэ 10 колхоз, 16 ОТФ, 14 МТФ, 13 КТФ, 160 гаран малажалай эрхим хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба. Адуу мал хүгжүүлхэ талаар аймаг соо түрүү һуури эзэлжэ, ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаһан «Улаан Далахай» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Черниров) аймагай выставкэдэ хабаадаа. Тус колхоз малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб: адуу морёор—105 процент, эбэртэ бодо малаар—114.1 процент, хони ямаагаар—116,8 процент дүүргэһэн байна. Малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые 1945 оной июлиин 15-да сум дүүргэһэн байха юм. Мүн адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые саг болзор сэонь эрхим шанартайгаар үнгэргөө.

Тиигэбэшье, адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, ашаг шэмыень арбидхаха хэрэгтэ республикын олонхи колхозууд үшөөл хайша хэрэгээр хандажа байна. Тэрэһээ болож адуу малай тоо толгойе олошоруулхын орондо, гарза гайда оруулжа хороодог тураадаг ябадалнууд хаа-хаанагүй үзэгдэдэг байха юм. Бичурын, Кударын, Зэдын, Мухаршэбэрэй болон бусад аймагуудаар адуу малай хоролто илангаяа ехээр болоһон байна. Тэд, аймагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай организууд колхозно һүрэгүүдые амгалан тайбанаар хүгжүүлхэ ябадалые гартаа үшөө хүсэд абажа шадаагүй байһаар. 1945—46 онуудай малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл зарим газарнуудта аяар мүнөө хүртэр шиидхэгдээгүй, үбһэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэгдээгүй байна. Илангаяа Бичурын, Заиграйн, Мухаршэбэрэй, Зэдын аймагууд үбэлжэлгэдэ хангалтагүй бэлэдхэлтэй байха юм.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбүүдээ республикын олонхи колхозуудай дүүргээгүй байбашье, хагда ногоо нэмэжэ сабшаха, набша намаа суглуулха, силос дараха мэтын шухала хэмжээнүүдые хараалаагүй. Мүн һүрэг малнуудаа зун-намарай бэлшээридэ һайнаар адуулжа таргалуулаагүй байһан дутуунуудынь ВКП(б)-гэй обкомой XXI пленумэй тогтоол соо заагдаһан байгаа. Тиигэбэшье, зарим аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай организууд ВКП(б)-гэй обкомой XXI пленумэй тогтоол соо онсологлоһон дутагдалнуудые аяар мүнөө хүртэр хүсэд бэелүүлээдүй байһаар.

Адуу малай харууһалгын эгээл харюусалгатай үе—үбэлжэлгэ орожо ерэбэ. Энээнние амгалан тайбанаар дабажа гарахын тулада малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд бии байгаа хабаяа бараниинь гаргажа, адуу малаа эрхим һайнаар харууһалха уялгатай. Шэмэтэй һайхан үбһэ тэжээл хүсэд бэлэдхэжэ шадаагүй байһан халаа үбэлэй үеын адуулгые хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар үнгэргэхэ, бэлшээрние зүбөөр хэрэглэхэ, үбһэ, һолоомо мэтын үнэтэ зүйлнүүдые али болохоор арбилха ябадал халаа манай республикын малшадай урдахи шухала зорилгонь мүн.

Колхоз, фермэ, гүүргэ, отара бригада, малша бүхэн малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадалсахын түлөө үбэлжэлгын түрүүшын үедэхи социалистическэ мурысөөндэ бүри үргэнөөр оролсон, колхозно һүрэгүүдээ хоролтогүйгөөр ба тобир тарганаар ондо оруулха бүхы хэмжээнүүдые хараалха байна. Тиихэдэнь, аймагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай организууд малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда бэлэдхэхэ ябадалые нютаг бүхэнөөр энэ дары эмхидхэхэ ба адуу малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө аймаг, колхоз фермэ болон бүхы малшадай дунда социалистическэ мурысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал хангаха зорилготой.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Академик Е. В. Тарле гэгшые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Историческа науканүүдай талаар гайхамшаг ехэ габьяатай байһанайнь түлөө, түрэһэнһөө хойшо 70 наһа хүрһэнтэйнь дашарамдуулан, академик ТАРЛЕ Евгений Викторовичые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной ноябриин 12.

РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгуули хэхэ Дальневосточно окружной һунгуулиин комиссида кандидадуудые дэбжүүлгэ

Молотовой нэрэмжэтэ Хабаровска заводой коллектив П. М. Застольскиин кандидатурые оруулба

ХАБАРОВСК, ноябриин 15. (Телеграфаар абтаба). Ноябриин 14-дэ үдэжэм һаруул цех соогоо Молотовой нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэн инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад суглараба. Энэ суглаае ВКП(б)-гэй ЦК-гэй завод дээрэхи парторг нүхэр Зельдин нээгээ. Советскэ Союзай гимны жабхаланта аялга зэдэлнэ. РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальневосточно һунгуулиин округой окружной һунгуулиин комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ тухай хэлсэбэ.

Профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Румянцев түрүүшын үгэ абажа, Верховно Соведэй болохоёо байһан һунгуули тухай, окружной һунгуулиин комиссиин хэхэ тон ехэ хүдэлмэри тухай хэлэбэ.

—Манай заводой үйлэдбэриин гол участогай начальник Петр Мартынович Застольскиин кандидатурые окружной һунгуулиин комиссиин составта дэбжүүлхые дурадхаха байнаб,—гэжэ Румянцев хэлэнэ.—Энэ нүхэр 25 жэл соо завод дээрэ хүдэлмэрилөө. Юрын хүдэлмэришэ байһанаа нүхэр Застольский хадаа үйлэдбэриин командир хүртэрөө ургаһан гарза. Тэрэнэй участок хамаг бүхы фронтовой захилнуудые хаһа саг соонь һайнаар дүүргэдэг байгаа. Мүнөөшье Застольскиин хүдэлмэрилдэг цех завод соогоо түрүү ябана.

Удаань тус заводой тон хуушачай хүдэлмэришэн Поликарп Тимофеевич Кондрук үгэ хэлэбэ.

—Нүхэр Застольскиие би 20 жэл мэдэхэб. Энэ нүхэр үнэн шударгуу, Эхэ орондоо ами бэеэ хайралдаггүй хүн юм. Окружной һунгуулиин комиссида байха тиимэ хүндэтэй хүдэлмэрине хүсэд найдахаар байна.

Нүхэр Застольскиин кандидатурые цехын начальник Шкитин, инженер Войтенко ба бусад халуунаар дэмжэбэ.

Нэгэн һаналаар абтаһан тогтоол соогоо Молотовой нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэн, ИТР ба албахаагшадай коллектив болбол Дальневосточно һунгуулиин округой комиссиин составта Застольский Петр Мартыновичын кандидатурые оруулба.

Эхин ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюз Л. М. Алексеевагай кандидатурые дэбжүүлбэ

Ноябриин 14-дэ Багшанарай хабаровска байшан соо эхин ба дунда һургуулинуудай профсоюзай хизаарай комитедэй президиумэй заседани болобо. Национальностьнуудай Соведтэ һунгуули хэхэ Дальневосточно һунгуулиин округой окружной һунгуулиин комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ тухай асуудал хэлсэбэ.

Түрүүшын үгэ багша Ковригина хэлэнэ. Окружной һунгуулиин комиссиин составта эрэшүүлэй 14-дэхи дунда һургуулиин директор Лидия Михайловна Алексеевагай кандидатурые табиба.

—Хабаровскын ниитэ зон нүхэр Алексеевае һайн директор ба һургагша, олониитын эдибхитэй ажалшан юм гэжэ мэдэхэ байна. Һургагшын ажал дээрэ шэн зоригтойгоор ябаһанай түлөө «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор шагнагдаа.

Суглаан дээрэ мүн 30-дахи һургуулиие даагша нүхэр Гребенникова, 14-дэхи һургуулиин багша нүхэр Дегальцева, арадай гэгээрэлэй Кировскэ районно таһагые даагша нүхэр Храмцевская гэгшэд үгэ хэлээ. Эдэнэр бултааран нүхэр Ковригинагай дурадхалые халуунаар дэмжэһэн байна.

Эндэ байгшад РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальневосточно окружной һунгуулиин комиссиин составта эхин ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзһаа Хабаровск городой эрэшүүлэй 14-дэхи дунда һургуулиин директор Алексеева Лидия Михайловнагай кандидатурые дэбжүүлбэ.

Полковник С. П. Глебов—Хабаровска гарнизоной Н-скэ соединениһээ кандидат

Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальневосточно һунгуулиин округой һунгуулиин комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан улаанармеецүүдэй суглаанууд Хабаровска гарнизоной Н-скэ соединениин частьнууд ба подразделениинүүдтэ ехэхэн эдибхитэйгээр үнгэрбэ.

Японско булимтаргшадые һаяхан бутасохиһон героическа байлдаанудта хабаадагшад—боецууд, сержантнууд ба офицернууд окружной һунгуулиин комиссиин составта Н-скэ соединениин политотделэй начальник полковник Глебов Сергей Павловичын кандидатурые нэгэн һаналаар дэбжүүлээ.

Хабаровска коммунистическэ организациһаа В. И. Коренюк гэгшын кандидатура дэбжүүлэгдээ

ВКП(б)-гэй Хабаровска горком болбол Дальневосточно окружной һунгуулиин комиссиин составта кандидатура табиха тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, тус комиссиин составта Алас Дурнын ажаүйлэдбэриин барилгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай Центральна комитедэй түрүүлэгшэ Коренюк Василий Ивановичые дэбжүүлһэн тогтоол абаба.

Якутска АССР-һээ Дальневосточно окружной һунгуулиин комиссиин составта С. П. Трапезниковэй кандидатура табигдаба

ЯКУТСК, ноябриин 16. (Телеграфаар абтаба). Ноябриин 12-то Зүүн зүгэй МТС-үүд ба газартаряалангай организуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай профсоюзай обкомой президиумэй заседани болож, РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальневосточно окружной һунгуулиин комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ тухай хэлсэбэ.

Тус комиссиин составта Якутска АССР-эй газартаряалангай наркомой орлогшоор хүдэлмэрилжэ байгаа Трапезников Спиридон Петровичые кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Советскэ Союзай Герой манай нютагай хүбүүн
Осип Андреевич ДЕНИСОВ

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Бурят-Монгол АССР-эй республиканска һунгуулиин комиссиин составые баталха тухай

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Дүримэй» 39, 40 ба 41-дэхи статьянуудай ёһоор, Национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Республиканска һунгуулиин комиссие доро дурсагдаһан олониитын организацинууд болон ажалшадай общестнонуудай түлөөлэгшэдэй составтайгаар баталха гэбэл:

Республиканска һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшээр Намсараев Хона Намсараевич — БМАССР-эй Советскэ уранзохёолшодой союзһаа.

Республиканска һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшоор Боянова Вера Ринчиновна—медико-санитарна ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организациһаа.

Республиканска һунгуулиин комиссиин секретарь Сальников Дмитрий Петрович—Улан-Удын городской коммунистическэ организациһаа.

Республиканска һунгуулиин комиссиин членүүд:

Ковалевская Александра Михайловна—Эхин ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организациһаа.

Кузенков Николай Алексеевич—Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад ба инженернүүдһээ,

Семёнов Бато Семёнович—областной комсомольско организациһаа,

Петухов Илья Николаевич—политико-гэгээрэлэй албан газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организациһаа,

Танхасаев Семён Петрович—Иволгын аймагай Саянтын МТС-эй хүдэлмэришэд ба алба хаагшадһаа,

Чебукин Григорий Никанорович—Тарбагатайн аймагай «Красная заря» колхозой колхозниигуудһаа,

Рампилова Елена Александровна—Дээдэ һургуулиин ба научна албан газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организациһаа,

Рязанцев Алексей Карпович—СССР-эй обороно ба авиационно-химическэ байгуулалтада туһалха общестнын (Осоавиахим) Республиканска Соведһээ,

Сабуров Леонид Павлович—гүрэнэй албан газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организациһаа,

Чимитова Дулсан Найдановна—Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой колхозниигуудһаа.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
В. МОНХЕТОВ.

г. Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1945 оной ноябриин 16.

Адуугаа арбинтайгаар, буруугаа булшантайгаар ондо оруулая!

Эдээн шэнгеэр бэлэдхэхэ

Үнгэрэгшэ жэлдэ Байкало-Кударын аймагай зарим колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ хангалтагүй бэлэдхэл хэһэн дээрэһээ гарза хохидолдо ороо һэн. Мүнөө жэлдэ энэ ябадалые усадхахын түлөө эртэнһээ хойшо эрид хэмжээнүүдые абаһан аймагай түрүү колхозууд үхэр малаа урин дулаанаар ба садхаланаар үбэлжүүлхын түлөө шилээдгүй хүдэлмэри хэбэ. Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хамагһаа түрүүн дүүргэжэ гүрэнэй комиссида тушааһан байха юм. Энэ колхозой адуу малай бүхы байра байдал һайн шанартайгаар заһабарилагдажа дулаалагданхай. Тэрэшэлэн эндэхид үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ эршэмтэйгээр оролсожо, адуу малаа садхалан үбэлжүүлхэ аргатай болоһон байна.

«Майн 1» колхозой членүүд костромско колхозниигуудай уряалые халуунаар хүлеэжэ, социалистическэ мурысөөнэдэ бултадаа оролсоод, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэн ба һайн шанартайгаар шиидхэжэ гараба. Энэ артелиин малажалай фермэ, гүүрт, бригадын хүдэлмэрилэгшэдэй 1945—1946 онуудай адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ урдынхиһаа улам эршэмтэйгээр хабаадалсаһыень тэмдэглэмээр байна.

«Октябрь», «Байкал», «III пятилетка» гэжэ хүдөө ажалай артельнүүд малай байрануудые заһабарилан дулаалха ба үбэлдөө бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ шухала һаналаа табижа, энэ бүхы хүдэлмэринүүдые эршэмтэйгээр шиидхэбэ.

Гэбэшье, энэ аймагай колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые бултадаа иимээр үнгэргөөгүй байха юм. Зарим колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэрине өөрөө бүтэхэ ябадалда найдажархёод, мэнэ һая болтор ямаршье хэмжээ абаагүй байба. Сталинай, Кагановичын, Ворошиловай, Будённын, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ, «III пятилетка» колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые тон хэрэгсээгээгүй байха юм. Тэрэнһээ боложо эдэ артельнүүд аяар мүнөө хүртэр малай байра байдалые хүсэд дулаалаагүй, үбһэ тэжээл бэлэдхээгүй байһаар. Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрине тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд огто хэрэгсээгээгүй байһан дээрэһээ үбһэ һолоомоор ехэ дутамаг байна.

Үхэр малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые аяар мүнөө болтор дүүргээгүй байһан дээрэ дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд иимэ аюулта байдалда тохёолдобошье, үшөөл һанаа амар зангаараа һууһаар. Хэрбээ эдэ колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бии байгаа хүсэеэ бүгэдынь гульдхажа шадаа һаа малай байра байдалнуудые эрхим шанартайгаар заһабарилжа, урин дулаан болгохо ба бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл суглуулха дүүрэн аргатай байгаа. Тэд, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ энэ харюусалгата хүдэлмэрине хамагай хойно гаргажархёод һууһан лэ халаа мүнөө хүртэр нобшорһоор байна.

Энэ ехэ дутуутай байһан Байкало-Кударын аймагай зарим колхозууд хамаг хүдэлмэреэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр түрүүлжэ ябаһан колхозууд шэнгеэр ябуулжа гэзэгдэлээ дары усадхаха зорилготой.

Б. ЦЫРЕНОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим малшан О. Бальжинимаева ба 83 наһатай хонишон, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө правлениин зүгһөө хэдэн дахин шагналда хүртэһэн Ханда Амурова гэгшэд байна.
А. Поповой фото.

100 ХОНИИҺОО 135 ХУРЬГА АБАБА

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон Дулмаханда Аюшиева гэгшэ энэ жэлдэ 100 хонииһоо 135 хурьга абажа, түл абаха түсэбөө шилээдгүй үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ түлнүүдынь бултадаа хоролтогүйгөөр ба табир тарганаар ондо ороһон байха юм.

Иимэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө нүхэр Аюшиева Зэдын аймагай малажалай выставкэдэ хабаадахань.

Үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэбэ

Куйтунска сельсоведэй бүхы колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр Тарбагатайн аймаг соо түрүү зэргэдэ ябана. Аймагай колхозуудай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые тушаан абаха гүрэнэй комисси болбол Куйтунска сельсоведые һайн бэлэдхэлтэй гэжэ сэгнэһэн байна.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз адуу малай бүхы байра байдалые урин дулаанаар заһабарилжа бэлэн болоһон байха юм. Хашаа, байшанһанууд сооһи сэбдэг шэбхые малтажа доторхинь сэбэр ба һаруул болгоо. Малайнь бүхы байранууд сагаалагдаһан ба дезинфекци хэгдэһэн байха юм. Морин ба үхэрэй байрануудые һэльбэн заһабарилжа урдынхиһаань һураггүй һайн болгоо. Тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө бүримүһэн дүүргээд, малай байрануудта олохон центнер үбһэ һолоомо шэрэжэ абаашаһан байна. Гадна, хабарай тарилгын үедэ хэрэглэгдэхэ үбһэ тэжээл таһалжа, амяарынь болгонхой.

Адуулгада ябаха малнуудаа шадал шэнээгээрынь тааруулан илгажа, бүлэглэһэн байна. Бэлшэхэ малнуудые даажа абаһан фермэ, гүүрт ба малшад адуулгые һайнаар эмхидхэхэ.

Налеенскэ сельсоведэй «Искра», «Победитель», Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые энэ жэлдэ эмхитэйгээр үнгэргэбэ. Малай үбэлэй байра байдалнуудые саг соонь шанар һайнтайгаар заһабарилжа дулаалһан ба доторхинь арилгажа сэбэрлэһэн байна. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ үлэмжэ ехэ оролдолго гаргаба. Һүүлэй 15 хоног соо тус колхоз 38 центнер набша намаа болон 19 центнер элдэб янзын тэжээл, 50 центнер шара будаагай һолоомо суглуулжа абаба.

Тэрэшэлэн аймагай түрүү колхозууд нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрине мүнөө хүртэр эршэтэйгээр үргэлжэлүүлжэ байха юм. Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз набшаһата тэжээл суглуулха, ожорһо хогдо сабшаха хүдэлмэреэ амжалтатайгаар үргэлжэлүүлжэ байна.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда зоотехническэ заабарине үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ түрүү колхозуудай правлени ба партийна организацинууд онсо анхаралаа табина. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо үбэлэй үедэ адуу малые харууһалха тухай темээр хоёр хөөрэлдөөн үнгэргэгдөө. Энээндэ 9 малшад хабаадалсаһан байна. Тэрэшэлэн иимэ хөөрэлдөөн Калининай нэрэмжэтэ колхоздо үнгэргэгдэһэн байха юм. Һэлэр аймагай олонхи колхозууд малажалай фермэнүүдээр зоотехническэ һуралсал эмхидхэжэ, бүхы малшадаа хабаадуулхань.

Үбэлэй түлэг хүйтэнэй болтор адуу малаа хагдада таргалуулжа, хүсэ шадалаар ехэ болгохын түлөө фермэ, гүүрт, бүхэнэй малшад социалистическэ мурысөөндэ оролсоод, адуулгые һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ эгээл харюусалгатайгаар хандажа байха юм. Мүнөө колхоз бүхэн малай адуулгые үлэмжэ һайнаар эмхидхэжэ байна.

Ф. ВОРОНЦОВ.
Тарбагатайн аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Партийна ажабайдал

КОММУНИСТНУУД hУНГУУЛИИН КАМПАНИИЕ ХҮТЭЛБЭРИЛНЭ

Бидэнэр СССР-эй Верховно Соведэй hунгуулинуудта бэлэдхэжэ байнабди. Энэ тон шухала политическэ удхашанартай кампаниие эрхим hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаха хүдэлмэриие түбхын түрүүндэ партийна ба комсомольско эхин организацинууд, тэдэнэй членүүд хангаха байhаниинь элитэ. Энэ үүргэеэ мэдэhэн партийна ба комсомольско организацинууд тус кампанида үргэн далайсатай бэлэдхэл хангажа байна.

Мүнөө «СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтануудые хэхэ тухай Дуримтэй», сталинска Конституцитай болон «Правда» ба «Известия» газетэнүүдтэ hунгуулиин асуудалаар тунхаглагдаhан шухала материалнуудые шудалха хүдэлмэри манай аймагай бүхы колхоз, МТС, загаhанай ажаүйлэдбэриин предприятинууд болон эмхи зургаануудай коллективүүдээр хаа- хаанагүй хэгдэжэ, энэ шухала документнүүдтэй ажалшан арад үргэнөөр танилсажа байха юм. Энэ хүдэлмэриие партийна ба комсомольско эхин организацинууд хүтэлбэрилнэ. Эдэнэр хэдэн удаа дары агитаторнуудай семинар болон зүблөөнүүдые үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ политическэ ба теоретическэ темэтэй элидхэл болон лекцинүүдые уншадаг болонхой.

Аймагай 18 колхозуудаар 109 агитатор агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулна. Тэрээнhээ гадна, ажалшадай депутадуудай сельскэ советүүдэй гүйсэдкомуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта хаана хэдэн hунгуулиин участок бии болгохо асуудал гол түлэб зүбшэн хэлсэглэжэ бэлэн болоод байна. Тэрээнтэй хамта hунгуулиин участогуудта культурна ниитын хүдэлмэри ябуулха түсэб уридшалан зохёогдожо байха юм.

СССР-эй Верховно органой hунгуулида бэлэдхэхэ хүдэлмэритэй дашарамдуулан аймагай колхозуудаар ба ажаүйлэдбэриин предприятинуудаар ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаhан патриотическа хүдэлөөн hүүлэй үдэрнүүдтэ дэлгэржэ, тарияа тушаалтын түсэбые дүүргэhэн колхозуудай тоо олошорно.

—Советскэ арадай энэнэй урда hунгаhан депутадууд болбол тэдэнэрэй найдабариие жэшээтэ hайнаар дүүргэжэ шадаа. Бидэнэр мүнөө Верховно органой составта эгээл эдибхитэй, большевистскэ партиин үнэн хүбүүдые hунгаха ёhотойбди.—гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой тариан ажалай №4 бригадын бригадир нүхэр Ржнев мэдүүлбэ. Энэ мэдүүлгыень тэндэ байгшад бүгэдөөрөө халуунаар hайшааhан байгаа.

hунгуулиин комиссида жэшээтэ hайнаар бэлэдхэжэ байhан коллективүүд ехэл олон бии. Жэшээлхэдэ, Посольско загаhанай заводой коллектив, (парторганизациин секретарь нүхэр Пивняк) hунгуулиин «Дүримые» гүнзэгыгөөр шудалнад. Тус заводой бүхы бригада болон участогууд дээрэ агитаторнууд үдэр бүри ойлгууламжын хүдэлмэри хэжэ байна. Эдибхитэй агитаторнууд нүхэд Калмынина, Сонгиева ба бусад гансахан hунгуулиин «Дүрим» ойлгуулаад хүдэлмэреэ хизаарланагүй, харин Советскэ Союзай уласхоорондын байдал тухай нүхэр В. М. Молотовой түүхэтэ элидхэлhээ дулдыдаhан hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, ханын газетэ болон дайшалхы хуудаhанууды хэдэн удаа гаргана.

Эдибхитэй агитатор загаhашадай бригадын бригадир нүхэр Калмынинагай хүтэлбэрилдэг бригада загаhа барихa жэлэйнгээ түсэбые үшөө Агуухэ Октябриин hайндэртэ 100 процент дүүргээд, hунгуулиин үдэр хүртэр түсэбhөө гадуур хэдэн зуун центнер эрхим hайн шанартай загаhа гүрэндөө тушааха нэгэн хүсэлэнтэйгөөр эршэмтэй шангаар хүдэлмэрилжэ байнад.

Агитаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгин үргэлжэ байна.

А. НОМОЛОВ, Кабанскын аймагай гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Албанhаа табигдагшадта туhална

Зэдын аймагай «Социализм» колхоз сэрэгэй албанhаа табигдагшадта ехэ туhаламжа үзүүлнэ. Энэ колхозой членүүд ба түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев тэдэ нүхэдые тон hайнаар угтадаг байха юм. Тиин колхозой правлени бултандань нэгэ-нэгэ хони үгэhэн ба талха, мяха, тоhо мэтын эдеэ хоолоор хүсэд хангаhан байна.

Мүн энэ колхоздо албанhаа табигдагшадай гэр байра заhаха тусхай бригада бии болонхой. Тус бригада олон хүнэй гэр байра заhаhан ба албанhаа табигдаhан нүхэр Батажап Цыбенов гэгшэдэ шэнээр гэр барижа үгэбэ. Энэ колхоз hаяын үдэрнүүдтэ албанhаа табигдажа ерэхэ үшөө олон хүниие хүлеэжэ байнхай.

Ш. ЦЫДЫПОВ.

Эрхим тарияа—гүрэндөө

Түрүүшынгээ уялгые дүүргээ

Гүрэн түрынгөө урдахи түрүүшын шухала уялгануудаа хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байhан Заиграйн аймагай түрүү колхозууд ургаса хурялгые үсөөн хоног соо, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, уялгата түлбэринүүдээ болзорhоонь урид оруулхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Аймаг соогоо эгээл түрүүлэн гүрэндэ тарияа талха тушааха жэлэйнгээ түсэбые бүрнөөр дүүргэhэн «Улаан Эрхириг» колхозhоо ульгэр жэшээ абажа, бүхы хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулhан эндэхи колхозууд түрүүшүүлэй зэргэдэ түргэн жагсаhан байна. «III Интернационал» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Базаров, партийна организациинь секретарь нүхэр Пасантарнева) Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойдо бэлэг болгон гүрэндэ, тарияа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид, октябриин 28-да дүүргэhэн байха юм. Гадна, энэ колхоз гүрэндэ хартаабха, овощь тушааха түсэбүүдээ саг соонь дүүргэhэн байна.

Тус колхозой огородно бригадые даагша Саду Амарханов гэгшэ ямагтал эсэшэ-сусашагүйгөөр ажаллаhанай ашаар, хартаабха ба овощиин үндэр ургаса туйлаба. Энэ нүхэрэй хүтэлбэрилдэг звеногой членүүд гектар бүриин 450 центнер хартаабха, 450 центнер капуста ургуулhан байха юм.

Сталинай, Кировэй, Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ тарияа тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорhоо урид, октябриин 28-да дүүргэжэ, түрүүшүүлэй тоодо ороо. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал түрүүлэгшэнэр Дашипылов, Зубакин, Данпаранов, партийна эхин организацинуудай секретарьнууд Ивакин, Суняшкина гэгшэд гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые болзорhоо урид дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы колхозниггуудаа элсүүлжэ, тэдэнэрэй ажалые зүбөөр эмхидхэhэн байха юм.

М. ПАВЛОВ.

Гүрэнтэйгоо сум тооцобо

Курумканай аймаг гүрэндэ тарияа тушааха жэлэйнгээ түсэбые 70 гарам процент дүүргээд байна. Эндэхи хэдэн түрүү колхозууд Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, гүрэндэ тарияа тушааха түсэбүүдээ болзорhоо урид, үлүүлэн дүүргэhэн байха юм.

hаяхан Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Гульгенов, партийна организациинь секретарь нүхэр Базарова) гүрэндэ тарияа тушааха жэлэйнгээ түсэбые сум дүүргэбэ. Тус колхозой членүүд бэлэдхэлэй пунктнуудта 8.400 пууд тарияа тушааhан байха юм.

Мүн энэ колхозтой хамта «Октябрь» гэжэ артель гүрэндэ тарияа тушааха түсэбөө болзорhоо урид дүүргэбэ.

Гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые болзорhоо урид дүүргэhэн эдэ хоёр артельнууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэhэн байна.

О. ГРИГОРЬЕВА.

---

hУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ БА НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ЗОРИЛГОНУУД

Илаhан социализмын оронай Сталинска Конституци соо советскэ гүрэнэй социалистическэ олониитын байгуулалта болон үнэхөөрөө демократическа эмхидхэлэйнь үндэhэ hууринууд хуулита ёhоор батадхагдаа.

Советскэ демократическа байгуулалта хадаа Эсэгэ оронoo хамгаалгын агуухэ дайнай шуhа адхалгын байлдаан соогуур хатуу шэрүүн шалгалта барижа гараба.

Демократиин зэбүүн муухай дайсан болохо—немецкэ фашизмда эсэргүү манай арадай хэhэн героическа тэмсэл ба ара талын шэн габьяата ажал хадаа ойр зуурын хүндэ бэрхэшээлэй сагта советскэ гүрэнэй хүсэн шадалые арба дахин арбижуулhан ба советскэ засаг болон большевигүүдэй партиия манай оронoй ажалшадай үзүүлжэ байhан айхабтар ехэ найдабариие арсашагүйгөөр гэршэлжэ үгэhэн байна.

Манай орон хадаа Эсэгэ оронoo хамгаалгын агуухэ дайнда туйлаhан өөрынгөө илалтаар өөрынгөө демократическа байгуулалтые хамгаалжа, советскэ засаг түрэеэ аршалжа абаба.

Мүнөө Советскэ Союзай арадууд советскэ демократиин агуухэ hайндэртэ бэлэдхэжэ байна.

Дайн сэрэг дүүрэhэнтэй болон нэгэдэхи зарлалгын СССР-эй Верховно Соведэй эрхэ түлөөлэлгын болзор барагдаhантайнь хамта 1946 оной февралиин 10-да hунгалтанууд болохонь.

Нэгэдэхи зарлалгын СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтануудтал адляар советскэ арад болбол нюусаар голосовалжа бүгэдэнитын, адли тэгшэ ба hунгуулиин сэхэ эрхын ёhоор өөрынгөө депутадуудые hунгаха байна.

hунгалтада бэлэдхэл эхилэнхэй. Советскэ, партийна, профсоюзна болон олониитын бусад организацинууд hунгуулиин хуулиие—болохоо байhан hунгалтануудай ёho гуримые заhан «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ Дуримые» манай оронoй ажалшадай шудалха ябадал эмхидхэхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байна.

hунгалтанууд тухай Дуримые город ба деревнинүүдэй ажалшадай шудалха ябадалые жэшээтэ hайнаар эмхидхэлгэ—hунгалтануудта бэлэдхэлэй талаар нютагай Соведүүдэй хэхэ түрүүшын ээлжээнэй нэгэн зорилго болоно.

Гэбэшье, тэдэнэй зорилгонууд энээгээр хизаарланагүй.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй энэ оной октябриин 11-эй Указаар баталагдаhан hунгалтанууд тухай Дурим хадаа ондоо шухала уялгануудые нютагай Соведүүдтэ даалгана.

Тэдэнэй эгээл дүтын зорилго—hунгагшадай списогуудые зохёолго болоно. hунгагшадай списогуудые городской, районно, посёлково, сельскэ, областной Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд, тиин сэрэгэй частьнуудта—тэдэ частьнуудай командовани зохёохо байна.

hунгагшадай список—гүрэнэй шухала документ мүн. Тэрэниие зохёолго хадаа тон нарин нягта ябадалые эринэ. Списогууд соо гарсаhан али нэгэн бусайдалга: хүнэй нэрэ, обог ба абын нэрэ, түрэhэн жэлынь буруугаар бэшэхэ ябадал хадаа болошогүй байна, юуб гэхэдэ тэрэ болбол ажалшадай хуулита эрхэнүүдые хабшаhан ябадалда хүргэжэ болохо байна.

Мүн зарим граждaнинуудые hунгагшадай списогуудта оруулхагүй ябадал бүришье тэсэшэгүй гээшэ.

hунгагшадай списогуудые зохёохо хүдэлмэри арад зониие толгой тоолон бүридхэжэ абаха гү, али hунгалтанууд тухай Дуримээр хараалагдаагүй байhан мэдээнүүдые суглуулха хэрэг болохо ёhогүй.

Дурим ёhоор районно, городской, посёлково, сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомууд хадаа hунгалта болохоhоо урид 30 хоногhоо оройтонгүй hунгагшадай списогуудые үлгэхэ гү, али советэй гү, али hунгуулиин участогай байшан соо тэрээнтэй танилсаха арга-боломжые hунгагшадта олгохо ёhотой.

hунгуулиин участогай байшан соо ерэжэ списогуудтэй танилсаха арга-боломжые hунгагшадта олгохо ябадал хадаа списогуудые шалгаха ба алдуунуудые элирүүлхэ ябадалые хүнгэлжэ үгэнэ.

Ажалшан хадаа списогууд соо ямар нэгэн буруу зүйл гарда хадань, тэрэ списогые тунхаглаhан гүйсэдхэхэ комитедтэ мэдүүлгэтэйгээр хандаха эрхэтэй байна. Гүйсэдком хадаа тэрэ мэдүүлгые гурбан үдэрэй турша соо хаража үзөөд, өөрынгөө шиидхэбэриие мэдүүлгэ баригшада дуулгаха ёhотой. Хэрбээ мэдүүлгэ баригша хадаа гүйсэдкомой шиидхэбэритэй таараагүй юм хадань, арадай суудтэ гомодол бариха эрхэ тэрээндэ олгогдоно. Арадай суүд хадаа гурбан үдэрhөө оройтуулангүй тэрэ гомодолые хаража үзөөд, өөрынгөө шиидхэбэриие мэдүүлгэ баригшада ба гүйсэдкомдо дуулгаха уялгатай.

hунгалтануудта бэлэдхэлэй талаар хуулиин эдэ эрилтэнүүдые нарин нягтаар сахиха ябадал хадаа hунгалтын эрхэ эдэлжэ байhан СССР-эй бүхы гражданинуудай hунгалтада хабаадаха ябадал хангаха ёhотой.

hунгуулиин участогуудые эмхидхэхэ талаар тон ехэ хүдэлмэри ойрын саг соо хэгдэхэ байна. hунгалтануудай Дурим хадаа энэ хүдэлмэриие ажалшадай депутадуудай городской, районно ба уезднэ Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ даалгана.

hунгалта болохоhоо 45 хоногhоо оройтонгүй hунгуулиин участогууд байгуулагдаха ёhотой.

Эгээл эндэ, hунгуулиин участок дээрэ hунгалтануудай амжалтанууд шиидхэгдэхэ байна гэжэ батаар мэдэхэ шухала.

hунгалтануудай Дуримэй ёhоор областной, хизаарай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд hунгалта болохоhоо урид 50 хоногhоо оройтонгүй Союзай Соведтэ hунгалтануудые хэхэ hунгуулиин окружной комиссинуудые баталха ёhотой.

Городской, районно ба уезднэ Соведүүдэй гүйсэдкомууд хадаа hунгалта болохоhоо урид 40 хоногhоо оройтонгүй 130 мянгаhаа үлүүтэй hунгуулиин участково комиссинуудые баталха болоно.

hунгуулиин комиссинуудые байгуулжа баталха хэрэг хадаа hунгуулиин кампаниин тон шухала эмхидхэлэй асуудал болоно гэжэ нэмээлтэгүйгөөр хэлэхэ хэрэгтэй.

Тогтомол хуулиин ёhоор бүридхэлдэ абтаhан хүдэлмэришэд ба албахаагшадай профсоюзна организацинууд, кооперативна организацинууд, коммунистическэ партийна организацинууд, залуушуулай организацинууд, культурна, техническэ ба научна обществонууд болон бусад олониитын организацинууд ба ажалшадай обществонууд хадаа hунгуулиин комиссинуудай составта кандидадуудые дэбжүүлхэ байна. Мүн предприятинууд дээрэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадай, сэрэгэй частьнуудаар—сэрэгэй албахаагшадай суглаанууд, колхозууд, хүдөө нютагууд ба волостьнуудаар—тарияашадай суглаанууд, совхозуудаар—совхозуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаанууд кандидадуудые дэбжүүлхэ байна.

Мүнөө hунгуулиин Центральна Комиссиин состав баталагдаад байна. hаяар hунгуулиин окружной ба участково комиссинуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ ябадал эхилхэнь гээшэ.

hунгуулиин комиссинуудай составта кандидадуудые дэбжүүлхэдэ, hунгуулиин комиссинууд орёо бэрхэ ба харюусалгатай хүдэлмэриие ябуулха юм гэжэ мартажа болохогүй. Тиимэ дээрэhээ гүрэнэй ба олониитын организацинуудта хүдэлмэрилхэдөө тодоржо гараhан политическэ шалгагдамал ба дүй дүршэлтэй нүхэдые комиссинуудта оруулха хэрэгтэй.

hунгуулиин комиссинуудай составта олониитын организацинууд болон ажалшадай обществонуудаар кандидадуудые дэбжүүлжэ оруулха ябадал хадаа арад зоной өөhэдынь эдибхитэй хабаадалгатайгаар хэгдэхэ ёhотой. hунгуулиин комиссинуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай асуудалые бюрократическаар, арад ниитын хабаадалгагүйгөөр шиидхэхэ гэhэн али бүхы hэдэлгэнүүд хадаа эгээл эрид шангаар хориглохо болоно.

Ерэхэ hунгалтануудта hунгуулиин комиссинуудай дүүргэхэ үүргэнь нэгэдэхи зарлалгын Верховно Соведэй hунгалтануудта орохедоо улам бүри харюусалгатай ба ехэ байха. Шэнэ Дурим хадаа тэдэнэй эрхэнүүд йилээд ехээр үргэдхэгдэхэ ябадалые хараална.

Өөрынгөө hунгуулиин округуудай территори дээрэ hунгалтануудай ябажа байха үедэ СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ Дуримэй хэлбэришэгүй дүүргэлтые хянажа байха ба участково комиссинуудай буруу ябуулганууд тухай ороhон гомодолнуудые хаража үзэхэ эрхэнүүд hунгуулиин окружной комиссинуудта олгогдоно. Тэдэнэр мүн лэ hунгуулиин участогуудые эмхидхэхын хойноhоо, hунгагшадай списогуудые зохёохын хойноhоо ба тэдэниие бүгэдэниитын анхаралда хүргэхын хойноhоо ажаглан хаража байха ба hунгуулиин участково комиссие hунгуулиин бюллетеньнүүдээр хангаха байна.

hунгуулиин окружной комиссинууд хадаа дэбжүүлэгдэhэн кандидадуудые бүридхэжэ абахадаа Конституциин ба hунгалтанууд тухай Дуримэй эрилтэнүүдые нарин нягтаар сахиха ёhотой.

hунгуулиин участково комиссинуудай үгэhэн материалнуудай үндэhөөр голосованиин результадуудые гаргалга болон hунгагдаhан депутадта тэрэниие hунгаhан тухай үнэмшэлгэ үгэхэ ябадалаар hунгуулиин кампани округ соо дүүрэнэ.

hунгагшадай список соо гараhан буруу зүйлнүүд тухай мэдүүлгэнүүдые абажа, тэдэниие список тунхаглаhан гүйсэдкомой үзэмжэдэ табиха уялга хадаа hунгуулиин участково комиссинуудта даалгагдана. Тэдэнэр хадаа hунгуулиин үдэр hунгуулиин бюллетеньнүүдые хүлеэжэ абаха ба депутат болохо кандидат бүхэндэ үгтэhэн голосуудые тооложо гаргаха ёhотой.

Энэ хүндэтэй ба харюусалгатай зорилгонуудые миллион хахад шахуу хүнүүд дүүргэхэ болоно. Тэдэнэй олонхинь энэ хүдэлмэридэ түрүүшынхеэ хабаадаха байна. hунгуулиин комиссинуудай жэшээтэ hайнаар хүдэлмэрилхын тулада тэдэнэртэ үдэр бүриин туhаламжа, большевистскэ хүтэлбэри үгэжэ байха хэрэгтэй.

hунгуулиин комиссинуудые батал hанай hүүлээр нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд ба парторганизацинууд хадаа Конституци болон СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ Дуримые гүнзэгыгөөр шудалха ябадалые хангаха хэрэгтэнь туhалха зэргэтэй. hунгуулиин документнүүдэй хэлбэри маяг ба зохёохо гуримтайнь танилсуулха тухай тусгаар анхаралаа хандуулха шухала.

hунгалтануудые эмхидхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ ябадалай техникын асуудалнууд хадаа политикын асуудалнууд мүн. Түрүүшээр харахада эгээл хялбар, «техническэ» гэжэ hанаhан hунгалтануудай али бүхы хүдэлмэри хадаа тон ехэ политическэ удхашанартай, юуб гэхэдэ тэрэ хадаа ажалшан ниитын интересүүдтэй шууд холбоотой.

hунгуулиин кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхын ба hунгуулиин комиссинуудай хүдэлмэриие дэлгэрүүлхын тулада нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд зохихо байра бэлэдхэхэ ёhотой.

Голосовани болохо байшангууд өөрынгөө багтааса, hууриhаhан газар болон түхеэрэлгын талаар хуулиин эрилтэнүүдтэ дүүрэн таараха ёhотой.

Советскэ правительство болбол hунгуулиин кампаниие үнгэргэхын тулада хэрэгтэй бүхы материальна эд зөөринүүдые үгэнэ. СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые үнгэргэхэ ябадалтай холбоотой байhан гаргашанууд гүрэнэй хүзүүгээр хэгдэхэ байна гэжэ Дуримэй 11-дэхи статья соо сэхэ заагдана.

Нютагай Соведүүдэй зорилгонууд хадаа hунгуулиин участок бүхэндэ, hунгуулиин комисси бүхэнд хэды шэнээн материал, хэрэгсэл болон хэлхээ-холбооной хэрэгсэлнүүдые элирүүлхэ тэды бэшэ, харин эдэ хэрэгсэлнүүдые оложо бэлэн болгохо хэмжээнүүдые абаха ябадал болоно. hунгуулиин комиссинуудай нормальна ба нягта hайн хүдэлмэриие хангаха ябадалда элдэб янзын шалгагаануудаар шалгалха ябадал тэсэшэгүй.

Техническэ хүдэлмэрилэгшэдые шэлэжэ ба бэлэдхэжэ абаха ябадалhаа hунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэриин амжалта ехэнхидээ дулдыдаха байна. Хялбар, hунгалтын техническэ хүдэлмэридэшье гансал шалгагдаhан, арад зондоо үнэн сэхэ хүнүүд табигдаха юм гэдэгые нютагай Соведүүдэй хүтэлбэрилэгшэд нэгэшье минутада мартаха ёhогүй. Тиимэ хүнүүд манайда олон миллион гээшэ. Зорилго хадаа энэ гэhээр тэдэниие шэлэжэ ба hургажа бэлэдхэхэ ябадал болоно.

СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ шэнэ Дурим хадаа манай үргэн тэнюун Эхэ оронoй бүхы хүн зоной hунгалтада хабаадаха эгээл hайн условинуудые хангана гээшэ. hунгалтын үдэр—1946 оной февралиин 10 хадаа советскэ демократиин бүгэдэарадай hайндэр болохо байна: манай арад, илагша-арад дэлхэй дээрэ эгээл демократическа hунгуулиин системын ёhоор советскэ оронoй Верховно органиие hунгаха байна.

Гүрэнэй засаг захиргаанай нютагуудтахи органууд энэ бүгэдэарадай баярта бэлэдхэхын тулада хэрэгтэй бүхы юумэ хэхэ байhанiinь лабтай.

П. БАУМУРОВ, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь.

Ц. Цырежпилов.

УГТАМЖА

hаяхан эндэ, колхоз-нютагтам,
hайрхахаар ехэ угтамжа болоо.
Мартагдашагүй, миниин зүрхэндэм
Магтахаар hонин наадан үнгэрөө.

Дүрбэн жэлэй саада тээ
Дайнда мордоhон хүбүүд бусаа.
Дүтэ холо, hургуулида байhан
Дүтын нүхэд айлшаар ерээ.

Харагты, нүхэд, манай дунда
Хүндэтэ баатар—Гармамнай hууна.
Орон нютагаа хамгаалhан тэмдэг—
Орден награда үбсүүндэнь яларна.

Агаарай хүсэнэй түлөөлэгшэ болохо
Аяндын Жана айлшаар ерээ.
Артель-нютагай эрхим басаган,
Артистка болохо Димаа ерээ.

Алас Дурна зүгтэ байhанаа
Армиhаа Дондок-тракторист бусаа.
Ажалай фронт дээр түрүү ябаhанаа
Амаршалхаа нүхэдөө, залуушуул сугларса.

Бэшэ, бусаадүй нүхэдөө дурдаа.
Бэшэг бэшэдэг үгыень хэлсээ.
Фронт тылэй үгэ андалдаа,
Бэшэ hониноо хэлсэжэ эльгээлсээ.

Колхоз-нютаг, хүндэтэ байдалаа
Хүмүүжүүлэн урагшань дэбжүүлхээр зорибо.
Халюурма үргэн тарияа ургуулжа,
Хурим түрэеэ наадахаар шиидэбэ.

Хэдыхэн минутын үе үнгэржэ,
Хүндэтэ хүбүүдээ амаршалан эхилбэ.
Хүндын ёhодо хүл дээрээ зогсожо,
Хамтадаа духарлагаа үргэжэ дуулалдаба:

—Илалтын духарла үргэжэ,
Баатар хүбүүдээ амаршалая!
Арадайнгаа ёhоор наадажа,
Баатар хүбүүдээ хүндэлэе!

ХИЛЫН СААНА

ЮГОСЛАВИДА hУНГАЛТАНУУДАЙ БОЛОhОН ТУХАЙ АМЕРИКАНСКА КОРРЕСПОНДЕНТНҮҮД БЭШЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 15. (ТАСС). «Чикаго сан» гэжэ газетын корреспондент Фодор гэгшэ энэ hунгалтанууд болбол Югославиин түүхэ дотор эгээн үнэн сэхээр хэгдэhэн байна гэжэ мэдээсэнэ. «Энээнэй урда тээ hунгалтануудай болоходо үзэгдэдэг террор ба хүсэрхэлгэ гэжэ байгаагүй, тэндэ голосовалагшад бүгэдөөрөө нэрэ түрэеэ хаража жаяг заршам сахиба» гэжэ тэрэ хүн бэшэнэ.

«Нью-Йорк Таймс» гэжэ газетын корреспондент болбол голосовани гээшэ тон нюусаар хэгдээ. Белградта болон бусад газар нютагуудта хүсэрхэлгэ ба айлгаха ябадал оройтоо үзэгдөөгүй, энэ хадаа Югославиин түүхэ дотор угаа үнэн сэхээр хэгдэhэн hунгалтанууд болобо гэжэ мэдүүлнэ.

Ассошиэйтед Пресс агентство хадаа hунгалтанууд мүн лэ зүбөөр үнгэргэгдэбэ гэжэ дамжуулна.

СУРАБАЙЯДА БОЛОhОН БАЙЛДААНУУД ТУХАЙ ТОДОРХОЙ МЭДЭЭСЭЛ

САН-ФРАНЦИСКО, ноябриин 12. (ТАСС). Сан-Францискын радио болбол англиска сэрэгэй корабльнууд ба самолёдууд индонезийнүүдэй түшэг тулгууриин пункт болохо—Сурабайя городые ноябриин 10-ай үглөөгүүр буудажа эхилбэ гэжэ дамжуулна. Энэдхэг сэрэгүүд артиллериин буудалгаар дэмжэгдэн, далайн баазын центр худар нэбтэрэн ороhон байна. Индонезийцүүд нэмэлтэ сэрэгүүдые абаад байхадаа, эсэргүүсэлтэ хэхэ ба хүсэеэ шэнээр хубаарилан табиха ябадалаа улам үргэлжэлүүлбэ. Англиска мэдээсэлэй ёhоор, англиска сэрэгүүд Сурабайягай гурбанайнь нэгэ хубиие эзэлээд байна.

СЭРЭГЭЙ ГЭМТЭ ЯБАДАЛ ХЭhЭН ШЭНЭ БҮЛЭГ ХҮНҮҮД ЧЕХОСЛОВАКИДА АСАРАГДАБА

ПРАГА, ноябриин 14. (ТАСС). Чехословацка республикын предательнууд болохо—8 хүн мүнөөдэр Чехословакида асарагдаба гэжэ Пражска радио дамжуулна. Тэдэнэй дунда урдань Словацка «правительствын «премьер-министр» ба «гадаада хэрэгүүдэй министр» байhан Тука болон Словацка «правительствын» пропагандын бюрогой хүтэлбэрилэгшэ байhан Гашпар гэгшэд бии. Тэдэ гэмтэ ябадал хэгшэдые американска ба французска эзэлдэгүйе сахиха сэрэгэй органууд барьяад Чехословацка правительстводо асаржа тушааба. Өөрынгөө республика болон арад зондо эсэргүү гэмтэ ябадалнуудые хэhэнэйнгээ түлөө тэдэ гэмтэ хүнүүд словацка арадай суудэй үмэнэ зогсохо байна.

ОСЛОДО КВИСЛИНГОВСКА «МИНИСТРНҮҮДЫЕ» СҮҮДЛЭЖЭ БАЙНА

ОСЛО, ноябриин 14. (ТАСС). Үсэгэлдэр квислинговска «министрнүүдэй» хэрэгүүд тушаа сүүдэй процесс боложо эхилээ. Сүүд болбол эгээн түрүүн Станг болон Иргенс гэдэг министрнүүдэй хэрэгүүдые хаража захалба. Энээнэй хойно тээ, нэгэ недели болоод Хагелин ба Фуглесанг гэгшэдэй хэрэгыень үзэжэ үргэлжэлүүлхэ юм. Дам саашаа декабриин хахад багта Хустад гэгшэ сүүдэй үмэнэ зогсохо байна.

ЮГОСЛАВИДА hУНГАЛТАНУУДАЙ БОЛОhОНОЙ hҮҮЛЭЭР

БЕЛГРАД, ноябриин 14. (ТАСС). Белградска радио болбол учредительна суглаанда hунгалтануудые хэхэдэ арадай фронтын илалтые Сараево городой гражданинууд угаа баяртайгаар тэмдэглэбэ гэжэ дамжуулна. Энээн тухай хэгдэhэн айхабтар ехэ митинг дээрэ сугларагшад болбол маршал Тито, арадай фронт, Югославска арадуудай ахадүүгэй хани барисаа ба эб найрамдалые амаршалhан байгаа. Тэрэ митинг дээрэ Босни ба Герцеговинын арадай правительствын түрүү Радолюб-Чолакович гэгшэ үгэ хэлэхэдээ ингэжэ мэдүүлбэ:

—Манай бүхы hунгалтын урда тээхи кампаниин турша соо бидэнэр ноябриин 11-дэ айхабтар ехэ hайндэр, политическэ эрдэмтэй болоhон арад зоной илалтын hайндэр болохо юм гэжэ хэлсэдэг бэлэйбди. Теэд бидэнэр эндүүрээгүй байнабди гэжэ мүнөө хэлэхэ хэрэгтэй. Арад зоной зүрхэнэй сохилхые дүрбэн жэл соо дэмы шагнажа байгаагүйбди, тиин тэрэ зүрхэн хэнэй түлөө сохилжо байhыень бидэнэй зүбөөр ойлгоhон ушарые событинууд гэршэлбэ гээшэ.

Белградска радиогой мэдээсэл соо hунгалтанууд дээрэ арадай фронтын илалта туйлаhанай дашарамда бүхы Серби дотор олон зоной хабаадалгатай манифестацинууд болобо гэжэ хэлэгдэнэ. Лесковацида, Пиштэ, Чачакта суглараhан улад зон айхабтар ехээр сэгнэжэ, маршал Тито болон арадай фронтые хүндэлжэ овацин хэhэн байна. Мүн лэ тиимэ манифестацинууд Сербиин бусад олон городууд болон тосхонуудта болоhон байха юм.

«ДИНАМО»—«ЧЕЛСИ» ГЭЖЭ ХОЕР КОМАНДЫН ФУТБОЛЬНО МАТЧ

ЛОНДОН, ноябриин 13. (ТАСС). «Динамо» гэдэг Московско футбольно команда мүнөөдэр Лондондо Стамфорд-бридж стадион дээрэ «Челси» гэжэ клубай командатай өөрынгөө түрүүшын матчые наадаhан байна. Тэрэ матч 3 : 3 счётойгоор дүүрэбэ. Тэндэ 80.000 тухай хүн байлсаба гэнэ. Энэ матчые харахада дайнай урда тээхи сагай томо томо спортивна событинууд hанагдаха байгаа. Худхаляа гаргахагүйн тулада «Челсиин» команда өөhэдынгөө юрын сэнхир майкануудые улаан болгожо hэлгэhэн байна. Матч наадаанай түрүүшын хахадта «Челсиин» команда «Динамын» ворота худар хоёр мяч сохижо оруулhан байгаа. Московско футболистнууд «Челсиин» ворота тээшэ бүри дүтэхэнэ хүртэр ойртожо ерэhэн байгаа. Хоёрдохи наадан болоходо советскэ футболистнууд гэнтэ эдибхитэй боложо захалаа. Түрүүшын гоолые «Челсиин» ворота худар Карцев сохижо оруулба. Тиихэдэнь тэрээндэ баяр хүргэжэ, тэрьемэ альга ташалган болоо. Арбан минута болоод байхада, «Челсиин» ворота худар хоёрдохи гоолые Архангельский сохижо оруулhан байгаа. Энээнэй hүүлээр «Челсиин» команда москвичуудай ворота худар гурбадахи мячые оруулhан болобошье, удангүй Бобров тэрэ счёдые тэгшэдхэhэн байна.

ЭСЭРГҮҮСЭЛТЭ ХЭХЭ ФРАНЦУЗСКА НАЦИОНАЛЬНА СОВЕДЫЕ ХЭБЭЭРЫНЬ БАЙЛГАХА ТУХАЙ ЭРИЛТЭ ТАБИГДАБА

ПАРИЖ, ноябриин 15. (ТАСС). Эсэргүүсэлтэ хэхэ французска национальна советэй заседани ноябриин 15-да болохо юм, тэндэ тус организациин саашадаа ямар байдалгай байха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Хэдэн олон томо томо олониитын ба политическэ организацинууд, тэдэнэй дунда бүгэдэниитын ажалай конфедераци, компарти болон «фрон Масьональ» болбол немецкэ эзэмдэлгын үедэ дотоодын шэнэдхэн байгуулалта хэхээр зохёоhон программань үшөө бэелүүлэгдээдүй байhан хадань, эсэргүүсэлтэ хэхэ национальна соведые хэбээрынь байлгаха hэмди гэжэ хэлэhэн байна.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ. ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00484. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж 5.500.